

Muz 177

1942. m. 1942. sz. rendelet.

KEZELÉSI SEGÉDLET

a 41 M. tüzérségi „A” „B” „C” rejtőháló felsz.
számára

1942. m. honvédelmi minisztérium kiadványa.

BUDAPEST, 1942.

ATTILA-NYOMDA RT. II., SZÁSZ KÁROLY-UTCA 3-5. SZ.

SZ 100

Sz. Muz. Iff

H. M. 87.837/eln. 7. m. 1942. sz. rendelet,

1001

KEZELÉSI SEGÉDLET

a 41 M. tüzérségi „A” „B” „C” rejtőháló felsz.
számára

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa.

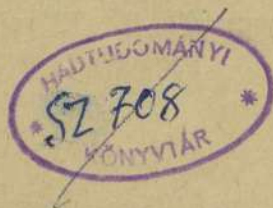

BUDAPEST, 1942.

ATTILA-NYOMDA RT. II., SZÁSZ KÁROLY-UTCA. 3-5. SZ

ZMKA. JUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM

Lelt. sz.: 764.

11.290 Attila-nyomda részvénytársaság Budapest
11. kerület, Szász Károly-utca 3-5. — Telefon: *150-080.
Igazgató: KULCSÁR ANDOR.

TARTALOM:

	Oldal
I. Elnevezése — — — — —	5
II. Rendeltetése — — — — —	5
III. Műszaki leírása — — — — —	6
IV. Kezelése — — — — —	8
V. Kiképzése — — — — —	14
VI. Fénytani elvek a rejtőzésnél — — —	19
VII. Tüzelőállások minőségének osztályozása és alkalmazási sorrendje rejtőzési szem- pontból — — — — —	19

I. Elnevezése.

41 M. tüzérségi rejtőháló.

Három nagyságban készül:

„A“ nagyság a hegyi,

„B“ nagyság a könnyű-,

„C“ nagyság a közepes-lövegek átlag méreteinek megfelelően méretezve.

II. Rendeltetése.

A 41 M. tü. rejtőháló a lövegek rejtését hivatott megkönnyíteni ott, ahol erre természetes adottságok hiányoznak.

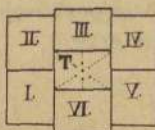
Bár a rejtőháló úgy lett megszerkesztve, hogy vele a földi figyelés elleni rejtőzés is kialakítható, mégis rendes körülmények között csak a légi figyelés elleni rejtőzésre kerül sor, mert elvileg a tüzérség tüzelőállását fedett helyen választja.

III. Műszaki leírása.

A 41 M. tü. rejtőhálókészlet az alábbi elemekből áll:

1. 7 db. hálóból. Ezek közül 1 db. kisebb (tetőháló), a többi 6 db. egyforma nagy (csatlakozóháló). Mindegyik kereszt- és keretsínórozással van ellátva.

A kis hálót állandóan a tartóvázon ráerősítve tartjuk, a többi 6 db. csatlakozóhálót szükség szerint az előbbihez csatoljuk a használatnál. (Lásd az 1. ábrát.)

1. ábra.

A hálók az „A”, „B”, „C” nagyságok szerint különböző méretűek. Szembőségük 40×40 mm, fonalvastagságuk 1.2 mm.

2. 1 db. ernyőszerűen szétnyitható tartószerkezet.

3. 5 db. állítható tartóoszlop. Ebből 4 db. a vázat tartja, az ötödik tartalék és esetleg az ernyő-

közép alátámasztására felhasználhatjuk a tűzszünetekben.

4. 8 db. 6 m hosszú feszítőkötél, mely a tartószerkezet rögzítésére szolgál.

5. 8 db. szögvascövek a feszítőkötelek földhöz erősítésére.

6. 14 db. drótcövek a csatlakozóhálók kifeszítésére.

7. 16 db. karabiner, melyeket a tetőhálón tartunk állandóan kapcsolva. Használatban a csatlakozóhálókat ezekkel erősítjük a tetőháléhoz, hogy utóbbiakat szükség szerint gyorsan le tudjuk fejtetni.

8. A hálókra festett suskót (kukoricacső bori-tóleveleit) csomózzunk. A csomózás két módját a 2. ábra szemlélteti.

2. ábra.

Sűrűségének elvét az alábbi 3. ábra szemlélteti.

3. ábra.

A suskó festését házilag is elvégezhetjük. E célra vegyünk a suskó súlyának 0.5% mennyiségű I. G. Farbenindustrie gyártmányú Siriuslichtkhaki S. 10233 festéket és ezt keverjük össze a suskó súlyának 0.1% mennyiségű Siriuslichtgrau VGL festékkel. Ezen festékkeveréket öntsük annyi forrásban lévő vízbe, amennyi a festendő suskót a főzőedényben éppen ellepi, majd tegyük a suskót ebbe a forrásban lévő festékoldatba és főzzük egy órán át. A festés után a suskót ne öblítsük ki, hanem levegős helyen szárítsuk meg.

IV. Kezelése.

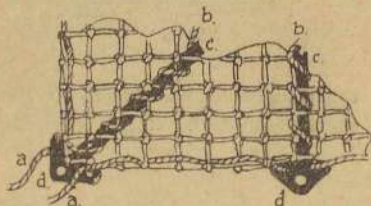
A 41 M. tüzérségi rejtőhálók az alábbi összeállításban és módon álljanak használatban.

1. Szállításnál:

a) a tetőhálót erősítsük tartósan az ernyőszerű tartóvázra (lásd a 4. ábrát). Ezt olymódon

hajtsuk végre, hogy előbb nyissuk ki az ernyőszerű vázat és helyezzük a földre, majd a tetőhálót terítsük rá. A háló keretköteleinek (a.) végét, mely a hálóval együtt kerül leszállításra, kössük kifeszítve a váz küllővégeinek megfelelő kiképzéseibe (d). Ezen keretkötelet előzőleg a háló szegélyén bujtassuk végig.

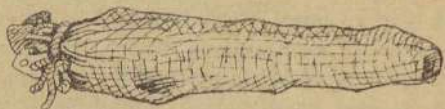
- a = keretkötél,
- b = fonál a hálónak a küllőkhöz erősítésére,
- c = a tartóváz küllői,
- d = a küllővégek.

4. ábra.

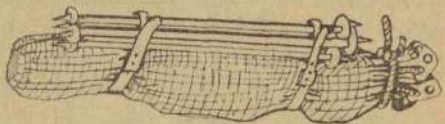
A hálófonalakat ott, ahol a küllőkön nyugszanak, természetes fekvésüknél, egy-egy fonállal végig tekereselve, rögzítsük ezekhez.

b) A szállításhoz a vázat csukjuk össze és a küllők végeit az 5. ábra szerint a keretkötél végével kössük össze, hogy ne nyíljanak szét.

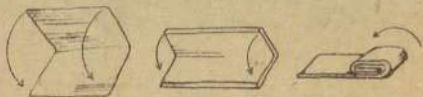
5. ábra.

c) Az 5 tartóoszlopot kapcsoljuk két heveder segítségével a 6. ábra szerint a tartóvázhoz.

6. ábra.

d) A csatlakozóhálókat előbb hajtsuk össze a 7. ábra szerinti módon, majd tekerjünk fel.

7. ábra.

e) A 6 db. összetekercselt hálót kössük két heveder segítségével egybe a 8. ábra szerint.

f) A kötelek együtttartására egy málháló szolgál.

g) A drótcöveket fűzzük egy hevederre

8. ábra.

h) A szögvascövekeket pedig egy drótra erősítsük és így tartsuk együtt.

Tehát összesen 5 csomagunk lesz. És pedig: 1. a tartóváz az oszlopokkal, 2. a háló, 3. egy málhálókötelekkel, 4. egy heveder a drótcövekekkel és 5. egy füzér szögvascövek.

2. Málházásnál:

A málházási utasítás egy későbbi időpontban kerül kiadásra. Egyelőre elvileg a csomagokat tartsuk együtt, lehetőleg egy járművön.

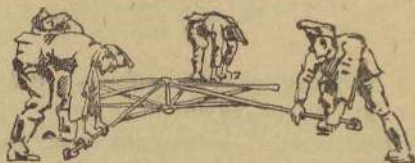
3. Felállításnál:

A rejtőeszközt rendszerint a tüzeléshez felállított löveg fölé szereljük. Szerkezete azonban lehetővé teszi különösen kisebb lövegeknél, hogy a rejtőeszközt állítsuk fel előbb és azután toljuk alája a löveget. A felállításhoz egy vezető és négy fő kezelő szükséges.

Az alábbi ábrarozatban a rejtőszerkezet rendes felállítási módjának fő ütemeit ismertetjük.

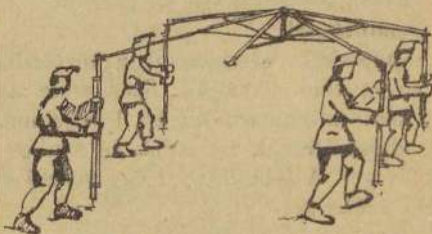
A felállításhoz az összes rejtőeszköz tartozékait a löveg közelében gyűjtsük össze. Majd:

a) a vázat a tartóoszlopokkal összefogó hevedereket és a váz küllővégeit összekötő keretkötélet lazítsuk és a négy hosszú ernyőküllöt egy-egy honvéd emelje meg, majd egymástól eltávolodva, az ernyő szétnyílását segítsék elő.

9. ábra.

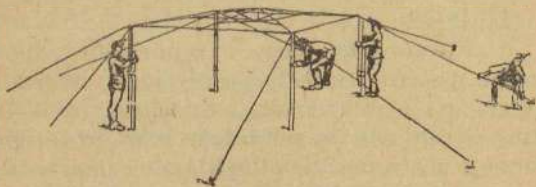
b) Ezután egy-egy tartóoszlopot helyezzenek a hosszú küllők alá és mint egy baldachint vigyék a löveg fölé.

10. ábra

A helyszínen a tartóoszlopokat a megfelelő magasságra állítsák be.

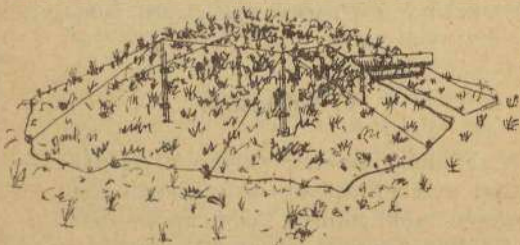
c) Ezt követően az átlókban álló kezelők felváltva a feszítőkötelekkel és vascövekekkel az egész szerkezetet rögzítsék a talajhoz.

11. ábra.

d) Majd a csatlakozóhálókat a tetőhálózhoz kapcsolják az 1. ábra szerint és a drótcövekekkel feszítik ki a talajon.

A teljesen összeállított rejtőhálót az alábbi 12. ábra szemlélteti. A lövegcső annyira nézzen ki a

12. ábra.

hálónyíláson, hogy a hátrasiklásnál is még a hálón kívül maradjon.

e) Ezt követően már csak a rejtőháló optikai kialakítása következik a környezetnek megfelelően.

És pedig:

1. Ellenőrizzük, hogy a rejtőeszköz felülnézete ne mutasson szabályos négyszöget, ha a környezete azt nem indokolja. Szabályos formák a természetben mindig feltűnőek, ezért az ütegpáncsnok már a tűzállás elfoglalásakor intézkedjék, hogy az ütegen belül az egyes lövegek se legyenek szabályosan egymás mellett.

2. Rendszerint szükséges lesz, hogy a hálókba élőnövényeket dugdossunk, hogy környezetével összeolvadjon, tehát a rejtőhálóval kapcsolatos befejező tennivaló a rejtőháló optikai kialakítása lesz a környezetének megfelelően. A vonatkozó elveket a következő fejezetekben részletesen ismertetjük.

V. Kiképzése.

A rejtőháló kezelése sulykolást igényel. Gyakorlattal a felállításának és szétbontásának ideje lényegesen csökkenthető. Azonban ne csak az itt leírt felállítás rendszeres módját gyakoroltassuk, hanem ettől eltérő megoldásokat is, pl. amikor a

tüzelőállást a fák között, vagy erdő szélein választottuk ki és nincs hely az előbb leírt módon felállítani a szerkezetet, amiért a rejtőeszköz hálóját a körülményekhez képest kell állítani. Vagy pl. mint már előbb említettük, először a rejtőeszközt állítsuk fel és ez alá toljuk tüzelőállásba a löveget.

Legfontosabb legyen azonban azon körülményeknek iskoláztatása, amelyek a terephez való helyes idomulást eredményezik színben és jellegben.

A tüzéség elvileg csak a légi figyelés ellen rejtőzik, mert rendszerint olyan tüzelőállást választ, mely az ellenség földi figyelésétől mentes. Ennek megfelelően a rejtőzést olyan elképzelés alapján oldjuk meg, amikor helyzetünk képét az ellenséges repülő szemléletében vizsgáljuk. Ehhez nagy gyakorlat szükséges, mert előfordulhat, hogy pl. egy megoldás a földi figyelésnél feltűnő, viszont a légi figyelésnél kiválóan olvad a terep jellegébe. Ilyen esetek többnyire nyílt terepen fordulnak elő, mert a rejtőeszköznek bizonyos magassága folytán a földről nézve kiemelkedik a talaj szintjéből és a mögötte látható táj vagy égbolttól erősen elüt.

Viszont ha merőleges irányban, a levegőből nézzük, úgy a háló a rákötözött különböző anyagok révén kiválóan beleolvadhat a rét képének optikai jellegébe. Ezért helyesen tesszük, ha rejtett

tüzelőállásunkat úgy a földről, mint a levegőből is többször ellenőriztetjük.

Az említettekben következik, hogy csak a veszélyeztetett figyelési irányokban szükséges a tökéletes rejtésünket kialakítani, míg a többi irány elhanyagolható.

A tüzérségi rejtőháló alkalmazásánál a terepen az alábbi rejtőzési szempontok játszanak közre:

1. A légi figyelésnél — különösen nagyobb magasságokból — az árnyékok könnyítik meg a terepen levő tárgyak felismerését. Ezért első kötelességünk legyen, hogy minden árnyékképződést, így az önárnyékot, különösen pedig a vetett árnyékot kerülni. E célra szolgálnak a hálók, melyeket olyan laposan feszítünk ki a löveg felett, hogy rajtuk árnyék ne képződjék. Minél magasabb egy tárgy, annál nagyobb az árnyéka. Érdekünk tehát, hogy csak a legszükségesebb magasságig emeljük a rejtőeszközünket a rejtendő tárgy fölé. A csatlakozóhálókat mindig a talajig nyújtjuk ki, mert különben árnyékolja a talajt és ilyenkor hiába egyezik a hálóra kötözött anyag színe a környezettel, a légi fényképen a háló lépcsőszerűen ugrik ki a terep szintjéből és ezáltal felismerhető lesz.

2. A hálóra kötözött suskó színét az átlagos növényszínűzés alapján határoztuk meg. Valószínűleg ez az átlagszín a különböző terepfedezet

színeitől adott esetben kisebb-nagyobb mértékben eltér, ezért többnyire szükséges lesz jellegzetes színű növényzetet a környezetből a hálóba dugdosni, vagy kötözni, pl. friss füvet, vagy erdő szélén, cserjésben lombot, tarlón szalmát vagy szénát olyképen, hogy ezek fekvése lehetőleg egyezzen az élő növényzet fekvésével a terepen. Mivel a rejtőeszköz kiterjedése nagy, ezért ügyeljünk arra is, hogy a letépett növényeket ne egyenesen szórjuk szét a hálón, hanem, amint ez a terepkörnyezeten látható, esetleg kisebb-nagyobb foltokban. Minél jobban közelíti meg a háló felülete optikailag a környezetének látszatát, annál nehezebben fedezhető fel.

Említett fedés azért is szükséges, mert a löveg árnyéka a hálón keresztül felismerhető lehet, különösen függőleges irányú figyelésnél, vagy fényképezésnél. E célból kötözzük a suskót már eleve a 3. ábra szerint a löveg felett sűrűbben, viszont a végek felé fokozatosan ritkábban. Ezen elvet tartjuk be a letépett növényzet elhelyezésénél is a hálón. Fontos továbbá, hogy állandóan gondoskodjunk az élőnövényzet pótlásáról a hálón, mert hervadásukkal színük is változik. Ilyenkor ügyeljünk, hogy közvetlen környezetünk jellegét sem a fű, sem lomboszat lefépésével ne változtassuk meg. A növényzetet ezért tőlünk távolabbi helyről szerezük be.

3. Szántásokon és általában növényzet nélküli

NYVIAI
*
NYVIAI

terepen a rejtőháló eredeti állapotában csak kivételesen felel meg. Ezért az ilyen helyeket célszerű rejtőzési szempontból kerülni. Végszükségben célravezető lehet a hálókat sárba mártani és így helyezni a tartószerkezetre.

4. Külön fejezetét képezi a rejtésnek a nyomok eltüntetése. Letaposott munkahelyet olymódon tehetünk felismerhetetlenné, ha ennél jóval nagyobb, tervszerűen megállapított területet tapostatunk le. Ezt célszerűen még a rejtőháló felállítására előtt végeztessük el. Más esetben kaszáltassuk le a füvet, vagy gereblyéztessük a talajt, stb.

Nehezebb a vontatómozdonyok és egyéb járművek keréknyomait eltüntetni. Ha ezek a már említett eljárással nem távolíthatók el, vezessük tovább a nyomot olyképen, hogy ezáltal egy kitaposott út látszatát keltsük. Ha a vontatómozdonyok a szokásos mód szerint hurokszerű nyomot hagynak maguk mögött, ezek feltűnőek és kétséget kizáró bizonyítékot szolgáltatnak az ellenségnek helyzetünkről a terepen és a lövegek számáról.

5. Ha meggyőződésünk szerint a rejtőzésnek egyik formája sem alkalmazható eredményesen és tűzállásunk pontos helyét a terepen nem sikerült rejtéssel eltitkolni az ellenség elől, úgy színlelt állások létesítésével segítsünk az eseten. Színlelt állások ügyetlenül rejtett állások látszatát keltsék, mert ha szembetűnnek, már nem tévesztik meg az ellenséget.

VI. Fénytani elvek a rejtőzésnél.

Egy tárgy rejtésénél állapítsuk meg először, hogy miért, illetve mivel tűnik ki a környezetéből. Színe és ragyogása, — tónusa, azaz fény- vagy fénytelenése által — vagy alakja és körvonala, esetleg ön- és vetett árnyéka következtében-e? Ilyen különbségek híjján a tárgy egyre nehezebben, hiányuk esetén pedig teljesen felismerhetetlen lesz.

Ebből következik, hogy négy alaptörvénye van minden rejtőzésnek, és pedig:

- a) a szín egyeztetése a háttérrel,
- b) az önárnyék eltüntetése,
- c) egységbontó színezés, azaz különböző színek és tónusok egymásmellé helyezése, miáltal a nagyobb területek látszat szerinti különböző kisebb részekre esnek (tarkázás) és végül
- d) a vetett árnyék eltüntetése.

VII. Tüzelőállások minőségének osztályozása és alkalmazási sorrendje rejtőzési szempontból.

1. Ha olyan helyen választjuk meg tüzelőállásunkat, ahol a terepfedezet minden mesterséges rejtőzést feleslegessé tesz. Pl. fák alatt, erdő szélén, stb.

2. Ha olyan tereprészen választunk tüzelőál-

lást, ahol a rejtőháló eredeti állapotában is a terephez illeszkedik, vagy már kisebb munkával elérjük az optikai egybeolvadást a tereppel.

3. Ha olyan helyen kényszerülünk tüzelőállásba menni, ahol csak nagyobb munkálatok árán tudjuk kialakítani a rejtvédelmünket.

4. Ha tüzelőállásunk rejtésére nincs megoldás, vagy lehetőség és csak színlelt állásokkal vezethetjük félre az ellenséget.

Említett sorrend szem előtt tartásával elvileg ott válasszuk meg tüzelőállásunkat, ahol az ellenség ezt nem sejtí, vagy nem keresi. Pl. ne álljunk fel erdő szélén, fasorban, stb. Ilyenkor domborodik ki a mesterséges rejtés, illetve a rejtőfelszerelés jelentősége, melynek segítségével pl. egy réten is tüzelőállásba mehetünk, mert a hálókkal ki tudjuk alakítani a rét látszatát. Természetesen az ilyen megoldásokat mindig nehezebb kivitelezni, mert nagy gyakorlatot és körültekintést igényelnek, de feltétlenül hálásabbak, mint facsoportok, stb. utánzása.

Minden rögtönzés a rejtőhálófelszereléssel megengedett, ha adott esetben a rejtvédelmet ténylegesen eléri. Mint rögtönzött megoldást, példaképpen olyan lehetőséget említünk, ahol a lövegek közötti csatlakozóhálókat nem feszítjük a földhöz, hanem hevenyészett alátámasztással egymáshoz kapcsoljuk.

Anyagkezelési utasítás.

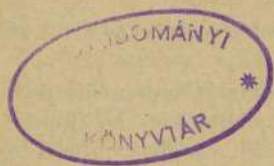
Az anyag kezelésében a következő elvek irányadók:

A fémrészek festése kopás esetén újra festendő egyszer miniummal és utána kétszer (khaki) táborizöld olajfestékkel. Ezt mindig az illető csapat házilag végezze el.

Egymással érintkező fémrészek kielégítő zsírozottsága többször ellenőrizendő, amennyiben a zsírozás hiányos, haladéktalanul pótlendő. Különösen fontos ez akkor, ha az eszközök, az összeállítás és szétbontás sulykolása céljából, használatban vannak.

A rejtőhálók tárolása mindig szellős, levegős helyen, lehetőleg száraz helyiségben történjék.

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84709851

DR

